

NARODNI DNEVNIK

Ishaja vsak dan opoldne, izvzemaš nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20,—, inozemstvo Din 30,—.

Neovisni politični list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.
OPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.
TELEFON ŠTEV. 2352.

Rokopisal se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Pisemenim vprašanjem naj se priloži ~~smatka~~ za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 12.000.

Ni vlada vse.

Pred vojno Slovenci skoraj nismo poznali boja za oblast. Le v kranjskem deželnem zboru in še par manjših avtonomnih zastopih se je včasih pojavil ta boj, v splošnem pa smo smatrali za čisto naravno, če smo bili vedno le v opoziciji. S preokretom pa se je tudi to temeljito izpremenilo in vsled beograjskega zglede je postal tudi pri Slovencih boj za oblast vedno važnejši in danes že absolutno obvlada slovenske stranke.

Zlasti pa se to vidi pri slovenski SDS. Vsa njena politika obstoji dejansko le v tem, da se priklopi do oblasti. Iz tega vzroka je včasih z istim navdušenjem propagirala integralno edinstvo, kakor danes zamerja, če ni vse takoj navdušeno za prečansko fronto. Iz pohlepa po oblasti je svoje dni ravno tako brezobzirno preganjala vse, ki niso bili za brezkompromisen centralizem, kakor obsoja danes vse, ki se ne navdušuje za njen imaginaren blok demokracije. Samo iz želje po oblasti pa je tudi danes SDS najpridnejša propagatorka takozvanega demokratskega bloka, pa čeprav je dosedaj še vedno dokazala, da na vladi ne pozna nobenega demokratizma.

Boj za oblast je bila in je edina motorna sila pri SDS in v stremljenju, da pride v vlado, je vsa njena modrost. A vendar ni vlada vse in na to pozabljajo vse naše opozicionalne stranke, ki so tako zelo ogorčene, da nima njih akcija nobenega upanja na uspeh.

Več ko vladni položaj je za vsako stranko njena zasedranost v narodu in njeno delo za celoto. Stranka, ki je dobro zasedrana v narodu in sicer vsled svojega pozitivnega, ne pa demagoškega dela, mora prej ali slej priti na vlado, ker take pozitivne stranke ne more pogrešati nobena država. Tako je prišel, oprt na zaupanje naroda, v vlado St. Radić, pa čeprav ga njegove londonske in moskovske izjave niso priporočale na to mesto. Tako bi ostal St. Radić še danes v vladi, če bi pokazal v vladnem položaju ono kvalificirano delo, ki se ga je od njega pričakovalo. In tako je prišla v vlado tudi naša SLS, pa čeprav ji je delal njen svetovni nazor največje ovire. Ravno tako pa tudi ni bil noben slučaj, da je prišla demokratska stranka na vlado, pa čeprav je bila v največji borbi z radikali, ki so bili skoraj vedno gospodarji naše notranje-politične situacije. Toda za vodstvo zunanje politike niso imeli radikali tako sposobnega moža, kakor je Marinković in zato je bil demokratom vstop v vlado odprt.

Vse to dokazuje, da more vsaka stranka postati vladna stranka, če se more izkazati z zaupanjem naroda in z dobrim delom. Zato pa dela vsaka opozicionalna stranka neprimerno pametneje, če ne misli le na oblast, če ne polaga vse važnosti le na intrige in kombinacije, temveč če v prvi vrsti skrbi, da se izkaže s solidnim delom. Mesto da danes opozicija s svojimi kombinacijami zaustavlja vse zakonodajno delo, naj bi raje v skupščinskih odborih dokazala, da zna boljše delati, ko vladne stranke. To bi dvignilo njen ugled in to bi javnosti dokazalo, da je za celoto slabo, če opozicija ne deluje v vladnem delu. Ni sicer to delo bogzna kako prijetno, ali je edino pozitivno.

Kakor hitro pa prične misliti stranka na dobro strok. delo, potem bo tudi poskrbel, da bo imela dovolj dobrih delavcev. Potem ne bodo imeli v strankah glavne besede samo kričači in demagogi, temveč potem bodo prišli tudi strokovnjaki do veljave. Potem pa tudi stranka ne bo pridobivala pristašev le s praznimi šlagerji, temveč z resnim prosvetnim delom in z načelno propagando.

Vladna koalicija ostane.

KOMPROMISNA RESOLUCIJA DEMOKRATSKEGA KLUBA.

Beograd, 26. oktobra. Klub Demokratske zajednice se je sestel 6. in četrt. Pred tem sestankom je bilo nekoliko konferenc med Davidovičem in pristaši Voje Marinkovića. Na teh konferencah se je skušal najti izhod, ki naj bi se predložil seji kluba. Po vseh naporih se je našla momentana osnova, na kateri se more nadaljevati delo obeh demokratskih skupin vsaj za nekaj časa.

Sejo je otvoril 2. podpredsednik Demokratske zajednice dr. Hrasnica. Govorila sta samo Voja Marinković in Grol. Seje so se udeležili vsi poslanci, ki so v Beogradu. Voja Marinković je bil v svojem govoru precej kratek. Omenjal je vse rezultate, ki so jih dosegli demokratski ministri od Velje Vukičevića in od radikalnega dela vlade z ozirom na težnje, ki prevladujejo v demokratski stranki za osiguranje države pred vsakršno perturbacijo. Marinković je navajal, da se je sestavil komitet ministrov, ki dela na tem, da ustvari soliden policijski aparat. Ta komitet se zavzema za to, da se ob tej priliki da demokratski stranki vsa satisfakcija in da se morejo na ta način odstraniti vsi oni neprijetni policijski elementi, ki so delali dosedaj največ težkoč stranki in narodu. Tako bo prišlo do ozdravljenja države in se bodo osigurale dobre razmere v državi. Omenjal je tudi druga vprašanja, o katerih je dosežen sporazum med Veljo Vukičevićem in demokratskimi ministri. Govoril je o občinskih volitvah v Vojvodini in o uspehih muslimanov oziroma dr. Spaha v Bosni in Hercegovini. Marinković je zaključil svoj govor tako: Demokratska stranka je od radikalov vendarle dobila taka jamstva, da se more smatrati, da je dosegla zelo znatne rezultate, za katere se je dolgo borila. Marinkovićev govor je bil sicer kratek, zato pa jedernat.

Za njim je govoril Grol, ki je parafraziral rezultate, ki jih je dosegla Demokratska zajednica.

Seja kluba je bila kratka in je bil po seji izdan tale komunike:

Po poročilu dr. Voje Marinkovića o politični situaciji in govoru Milana Grola je sklenil klub Demokratske zajednice soglasno tole: Klub Demokratske zajednice je vzel v pretres vprašanja, ki so dovedla do ostavke predsednika kluba Davidovića in se zedinil v mišljenju, da bi bilo demokratski zajednici težko z uspehom izvesti svojo odgovorno ulogo v današnji situaciji, ako se ne odstranijo vzroki, ki ovirajo obe koalirani stranki v delu. Neobhodni pogoj za boljše delo je, da ministri v vseh stvareh zaslišijo mišljenje kluba in da predstavniki v vladi tesno sodelujejo s klubom, a v prvi vrsti s predsednikom kluba in šefom stranke.

Klub prosi svojega predsednika Davidovića, da s samozatajevanjem, s katerim je vsem nam vedna dajal vzgled, skupno s klubom stori vse, da se vzpostavi red v vseh odnošajih naše stranke, ki naj, kakor dosedaj, prednjači v skrbi za državo in v čuvanju čistosti pripravljanja demokracije, tako potrebne našemu preporodu.

Doba opozicije je doba priprave za vlado, naše opozicionalne stranke pa tega nočejo razumeti in mislijo, da je boj za oblast vse. Neizogibno pa je, da sledi iz tega zmotnega mnenja samo poraz, kar danes opozicija tudi doživlja.

Ni vlada vse — na to se morajo opozicionalne stranke navaditi, če hočejo, da bodo sploh kdaj vladale.

Klub Demokratske zajednice je vzel na znanje poročilo demokratskih predstavnikov v vladi o izpremembi gotovega števila uradnikov v ministristvu notranjih del kot prvem ukrepu za zblizanje stanja v upravi in bo spremljal z živahno pozornostjo delo v tem pravcu. Tudi ob tej priliki izraža svojo zahtevo, da se dela na reformah na tem in na drugih poljih državnega življenja in da se zajamči do delo s premišljenim programom in najboljšo izbiro ljudi od vrhovne državne uprave pa do organov, ki naj ta program izvršujejo.

V zvezi s temi važnimi posli, ki jih država tako nestrpno zahteva, je klub Demokratske zajednice z dolžno pozornostjo dočakal predlog opozicionalnih parlamentarnih skupin, to je samostojnih demokratov, HSS in zemljoradnikov o ustanovitvi skupnega bloka. Važnost tega predloga in položaj demokratske stranke v danšnji koalicijski vladi ne dajejo možnosti, da bi klub storil konkretnih sklepov v kakršnemkoli pravcu pred temeljito izmenjavo misli v tem klubu in z drugo koalirano stranko. A to, kar more klub takoj brez rezerve reči, je: Ne samo iz idejnih razlogov, ki tu govore za zblizanje demokratskih elementov, ampak pred vsem iz državnih razlogov smatra tako zbiranje političnih sil za koristno, bodisi da se te zedinijo v 2 ali 3 velike parlamentarne skupine, bodisi da v tako težki situaciji pride do koncentracije, ki bi s svojo nacionalno močjo in avtoriteto obvladala najtežje probleme, upravne, gospodarske in finančne in pojačila naš zunanji položaj.

Svojemu šefu Ljubi Davidoviću prepušča, da z izmenjavo misli z demokratskimi predstavniki v vladi in klubu poišče najboljšo in najprimernejšo rešitev teh in drugih vprašanj, ki so na dnevnem redu.

Klub Demokratske zajednice ga prosi, da z enodušnim zaupanjem kluba nadalje vodi njegove posle in v demokratski stranki vobče, kateri pomeni njegovo ime istotoliko, kolikor njen program.

Ko je bila sprejeta ta resolucija, je izjavil Davidović, da umakne svojo ostavko in je tako zavzel zopet ono mesto, ki ga je dosedaj imel v klubu in stranki.

Najbolj točno je označil smisel resolucije »Jutarnji list«, ki piše, da so se demokrati sporazumeli in dali

Davidoviću čast, Marinkoviću pa oblast, da sicer simpatizirajo z blokom demokracije, a da parlamentarno podpirajo vlado.

Na koncu se je še zaprosil besedo Pavle Čubrović. Bil pa je naprošen, da naj opusti svoj govor, kar je tudi storil. V demokratskih krogih se naglašja, da je pri tem kompromisu in izhodu iz kritične situacije posebno sodelovala muslimanska organizacija in da je dr. Spaho posebno vplival na to, da se prilike v demokratski stranki na ta način rešijo.

LONDONSKI TURNIR KONČAN.

Vidmar četrti.

London, 26. okt. Včeraj je bil završen mednarodni šahovski turnir. Po 11. kolu je tale rezultat: Tartakower in Niemcovič 8, si delita 1. in 2. nagrado, Marshall 7½, Vidmar 7, Bogoljubov 6½, Reti in Winter 5½, Colle 4½, Thomas, Bürger, Yates 3½, Fairhurst 3½. Colle in ostali za njim ne dobe nagrade.

Seja radikalnega kluba.

Beograd, 25. oktobra. Včeraj popoldne je bila seja radikalnega poslanskega kluba. Otvoril jo je podpredsednik kluba Stevo Janković.

V začetku svojega govora je po dosezanjem običajju zaprosil poslance, da redno posečajo skupščinske seje in tako izpolnjujejo dolžnosti, ki so jih sprejeli napram narodu.

Na dnevnem redu včerajšnje seje je bila volitev stalnih parlamentarnih odborov. Janković je poudarjal potrebo, da se določijo kandidati in smatra, da je najprimernejše, ako te kandidature postavi stalni kandidacijski odbor, ki že obstoja v radikalnem klubu.

Nato je prevzel besedo Sušić (pašičev), ki pravi, da obstoječi kandidacijski odbor radikalnega kluba ni popoln, ker v njem ni zastopnikov nekaterih pokrajin. Na ta njegov predlog se je odbor razširil s 3 poslanci, nakar je bila seja prekinjena.

Po prekinitvi seje se je sestel na konferenco kandidacijski odbor, ki je hitro završil svoje delo. Nato se je nadaljevala seja v klubski dvorani. Prečitani so bili predlogi odbora, ki jih je klub soglasno sprejel. Po predlogu odbora so nosilci radikalne liste za zakonodajni odbor dr. Laza Marković, za administrativni odbor dr. Kobasica, za imunitetni Milan Simonović, odbor za prošnje in pritožbe Krsta Miletić, za zakonski predlog o stanovanjih Kujundžić, za finančni odbor dr. Nikola Subotić.

Seja je bila nato zaključena.

RAZČIŠČENJE V DEMOKRATSKI STRANKI ODLOŽENO.

Beograd, 26. oktobra. V političnih krogih smatrajo, da taka rešitev v demokratskem klubu ne pomeni nič drugega ko samo odlaganje demokratskega stanja v Demokratski zajednici na negotov čas. Ko so politični krogi zvedeli za vsebino tega komikeja, so konstatirali, da znači to zopet ponovno dajanje oblasti Marinkoviću in zaupnico Davidoviću, kakor se je to že takrat zgodilo na kritičnih sestankih Demokratske zajednice.

Radikali smatrajo, da je do kompromisa prišlo največ po iniciativi Voje Marinkovića. Marinković je hotel imeti popolnoma razčiščeno situacijo v klubu. Ker pa Marinković do sinoči ni mogel dobiti onega zaupanja kluba, ki mu je potrebno za današnje volitev stalnih odborov, ni mogel tako energično nastopiti, kakor je prej nameraval in zato se je zasedaj zadovoljil s takim izhodom iz situacije.

Politični krogi so prepričani, da ta sloga demokratov ne bo dolgo trajala. Opaziti se je dalo, da so radikali zaradi takega izida seje Demokratske zajednice nejevoljni.

DEMOKRATSKI ODGOVOR OPOZICIJI.

Beograd, 26. okt. Davidović je poklical Vilderja in mu sporočil, da bo danes od predsedništva Demokratske zajednice poslano pismo klubom HSS, SDS in zemljoradnikom, s katerim se bo odgovorilo na Demokratski zajednici poslano pismo.

To pismo bo vsebovalo v glavnem misli sinočnega komunikeja Demokratske zajednice.

Ko je prišel Davidović iz kluba, je izjavil novinarjem: »Nič vam ne bom povedal. Vse dobite v komunikeju.«

Kako gledate na sklepe demokratskega kluba:

»Nočem nič reči. Od mene ne morete nič zvedeti.«

Prečanska fronta.

Dočim g. Pribičević v svojem komentarju k spomenici opozicionalnih šefov previdno molči o vsaki prečanski fronti ter narobe pravi, da se hoče ustvariti velika koncentracijska vlada, pa ni »Jutro« tako pametno, temveč odkrito piše, da pomeni zveza med SDS in HSS pravzaprav ustanovitev prečanske fronte. Tako so integralni Jugoslovenci in najekstremnejši pristaši narodnega in državnega edinstva prišli na svoji breznačelni politični poti tako daleč, da so danes tudi za prečansko fronto.

In gospodje celo mislijo, da jim bo ta neverjeten preobrat prinesel koš novih mandatorov in jih spravil celo v vlado. Toda ravno to je največja zmot, ker se more danes navduševati za prečansko fronto samo tisti, ki je že obupal, da se izkoplje iz opozicije. Vse kaže, da se naše esdeesarije ta obup že polasta.

Navidezno je prečanska fronta sicer silno lepa stvar, ker notorično je, da so prečani v vsakem pogledu zapostavljeni. Enako pa je tudi notorično, da bodo prečanski kraji prej ali slej morali dobiti svoje pravice, ker je država oslabiljena, če se vsi državljani ne počutijo zadovoljne. Zato je tudi znana stvar, da so merodajni krogi v državi ne samo za popolno izenačenje zakonodaje, temveč tudi za popolno izenačenje davkov. Toda pota, ki naj do tega dovedejo, so različna in jasno je, da ni bolj napačne poti, kakor je propaganda prečanske fronte.

Recimo, da bi ta propaganda na celi črti uspela in da bi se vsi prečanski kraji združili v eni fronti. Kaj bi bila posledica te združitve? Predvsem silna poostreitev notranjepolitične situacije, kar bi povzročilo, da Srbijanci ne bi presojali prečanskih zahtev s stališča splošnih državnih interesov, temveč s stališča našega prestiža. Ni treba biti noben politik, da človek ve, da bi v tem slučaju prečani sigurno in na vsej črti izgubili bitko; ker so vsa državna sredstva v rokah Srbijancev, prav nobeno pa v rokah preča-

nov. Nebenega dvoma pa tudi ni, da ta enolna prečanska fronta ne bi dolgo trajala, temveč bi se kmalu našle razne stranke, ki bi bile pripravljene prestopiti v srbijanski tabor, samo če bi s tem dobile gotove konicije za sebe. Predvsem je to pričakovati od SDS, ki se je še pred kratkim ponašala, da je najzvestejša opora Srbijancev.

Prečanska fronta bi se le prehitro izkazala kot silna politična napaka, od katere bi bili najbolj udarjeni prečani, ne pa Srbijanci. Naivni ljudje seveda lahko sanjajo drugače, toda le prekmalu bi prišlo razočaranje.

Takšna je resnica, vse drugo pa je nerealna spekulacija. Če pravimo, da prečanska fronta ni ustvarljiva in da je za prečane samo slaba, pa seveda ne rečemo, da bi morali prečani v boju resignirati in se odreči svojih zahtev. Nasprotno je v državnem interesu, če prečani izvojujejo popolno enakopravnost, samo pot za izvojevanje teh pravic ni v prečanski fronti. Ne v boju s Srbijanci, temveč v sodelovanju z njimi se bodo prečani pridobili svoje pravice. V tem sodelovanju morajo prečani dokazati, da je kvaliteta njih dela tako prvovrstna, da državni interes absolutno zahteva, da imajo prečani pri državni upravi isto besedo ko Srbijanci. To pa se ne da doseči čez noč, temveč le s solidnim in vztrajnim delom, ki bo dokazalo, da imajo prečani za konsolidacijo države vsaj enake zasluge, ko Srbijanci za njen nastanek.

Kdor ne dela politike le na podlagi svojih želj, temveč na podlagi stvarnih dejstev, ta bo našim izvajanjem pritrilil in prepustil snovanje prečanske fronte politikom, ki so po lastni krivdi izgubili vsako upanje, da pridejo v doglednem času v vlado. Ti obupajoči politiki so v prvi vrsti krivi, da so prečani izgubili toliko pravic in zato je njih sedanje snovanje prečanske fronte ne samo brez koristi za prečane, temveč tudi mnogo zakasnelo in prepozno.

Ubogi preganjani esdeesariji!

Kdor čita v zadnjem času esdeesarske liste, temu bi se morali esdeesariji v resnici zasmiliti v dno srca. Samo poslušajte, kako so preganjani ti reveži! Lani so bile zbornične volitve razveljavljene, letos je bila vsled nezadostnega števila predlagateljev njih trgovska lista zavrnjena, v Ptujju je bil razpuščen občinski svet, v Ljubljani vlada komisar, ki ni esdeesarjem po volji, na koncu pa je bilo imenovano še novo načelstvo pri OUZD. V resnici, ubogi reveži, kako so preganjani. Pa če bi bilo samo to! Toda še huje je, da so preganjani tudi v Beogradu in da ne morejo priti v vlado, pa čeprav se tako straše s svojim demokratizmom. Najhuje pa je to, da so esdeesariji tako preganjani, čeprav je notorično znano, da so pravi angeli in da je vse bilo vzorno lepo, kar so delali oni, ko so bili na vladi in da niso predvsem nikdar nikogar preganjali. Vse to bi si lahko kdo mislil, kak čisto nepoučen esdeesarski bralec, dočim mora vsak drmgj tistini pest ko čita hinavske jeremiade. Kajti resnica je ta, da esdeesariji do danes še niso občutili nobenega preganjanja in da morejo še danes s svojim tiskom izvajati teror nad slabotnimi ljudmi.

Vse te esdeesarske tatarske vesti o preganjanju so same bajke, čeprav bi bilo več ko dovolj vzroka, da bi postale resnice. Samo pregledati je treba po vrsti vse njih priložbe.

Če ne bi gospodje lani tako sleparili pri zborničnih volitvah, te tudi nikdar ne bi bile razveljavljene. Da bi zaradi njihovih sleparij drugi trpeli, tako daleč pa še vedno nismo in če ne verujemo esdeesariji nam, naj vpra-

šajo svoje najnovejše zaveznike, ki jim bodo morali potrditi, da je stvar taka.

Enako prazno je kricanje glede odklonilne esdeesarske trgovske liste. Stvar je že tako jasna, da samo še za patentiranega esdeesarskega navivneža ni razjasnjena. Kadar ne predlaga ene liste sto volivcev, potem za to listo ni nobene rešitve in zakon bi kršil, kdor bi tako listo sprejel. Sedaj pa bi hoteli ti nesposobni in blamirani sestavljači liste klepetati še o nasilju!

In razpust ptujskega občinskega sveta! Kdo pa je začel v Sloveniji kot prvi razpuščati občinske svete in postavljati komisarije? Ali mar ni bila to slavna SDS? V Ptujju je bil izvoljen esdeesarski župan, ker je bil sklenjen med slovenskimi strankami sporazum. Tega sporazuma pa je konec in razmere so se vsled tega do temelja izpremenile. Če bi živeli v res parlamentarnih razmerah, bi morala razidu narodnega bloka avtomatično slediti demisijska župana, kakor sledi v parlamentu vsakemu razbitju vladne koalicije demisijska vlada. Zato pa je govorenje o nasilju vsled razpusta občinskega sveta v Ptujju le otročje klepetanje ljudi, ki so besni, ker sami več ne morejo igrati nasilja.

In končno imenovanje novega načelstva pri OUZD! Samo čudimo se, da se je to zgodilo tako pozno in mislimo, da je dosedaj g. dr. Gosar prijemal esdeesarije tako z rokavicami, da mu smejo biti globoko hvaležni.

Zato tudi mislimo, da bi storili esdeesariji mnogo bolj pametno, če bi lepo o nasiljih molčali, ker na vse zadnje bodo s temi neresničnimi vestimi tako dolgo strašili, da jih bodo v resnici še doživeli.

Politične vesti.

= Spaho proti demokratskemu bloku. Ze preje je bilo jasno, da je Spaho mnogo bolj za Marinkovića, ko za Davidovića. Ko pa je Vukičević izročil sarajevsko občino muslimanom, ko so spoznali tudi propagatorji demokratskega bloka, da ne smejo računati na pomoč muslimanov. To je Spaho sedaj tudi sam jasno povedal. Ko so ga novinarji vprašali, če res ni za demokratski blok, je odgovoril: »Ne bi hotel še enkrat doživeti razočaranja s blokom, ko leta 1925.« In ko so ga novinarji nato vprašali, če to pomeni, da je proti bloku, je še enkrat ponovil, da noče

več doživeti razočaranja. Nato so ga novinarji še vprašali, če je za to, da ostane v vladi. Spaho je nato odgovoril: »Pa to je znana stvar!« S tem se je seveda situacija kardinalno izpremenila, ker brez muslimanov nima demokratski blok večine, pa če bi se zanj odločili tudi vsi demokrati z Marinkovićem vred. Na to pa ni niti misliti in tako ne bo preostalo propagatorjem esdeesarskega bloka nič drugega, ko da se pripravijo na še nadaljnje delo v opoziciji.

= Dober češkoslovaški odgovor Ljapčevu. »Slovensky Dennik«, glasilo češkoslovaškega

pečjo. Ker je govoril ljudem resnico o vojski, je bil s prognanstvom kaznovan. Pri vsej tej stvari se ni šlo za urednikovo osebo, temveč za list, ki je navzle pruden lažem priobčeval marsikaj dobrega in koristnega za zbegano ljudstvo. Tega vsega se je jasno zavedal tudi Krek. Zato je pisal previdno, dasi vem, da bi mnogokrat grmel in bičal. Na njegov nasvet je »Domoljub« tedaj vpegljal novo rubriko: »Vprašanja in odgovori«, ki je dala uredniku mnogo dela. Najrazličnejših vprašanj, tičočih se po večini novih odredb in naredb, je kar deževalo.

Sicer je pa vprašanje, kaj bi mogel Krek v tistem času drugega pisati. O Jugoslaviji? Ta je bila še daleč. Prepričan sem, da Krek tedaj še sanjal ni o njej. V tistem obsegu, kot čez leto dni potem, gotovo ne. Iz vseh razgovorov z njim in iz razgovorov, ki jih je vodil v moji navzočnosti z drugimi, morem z gotovostjo sklepati, da se je Krek tisti čas najbolj jasno zavedal velikega časa, ki je nastopil za Jugoslovane, da pa je bil glede smernic njih bodočnosti tako orientiran, kot sta bila Šusteršič in Lampe in z njimi večina posvetne in duhovniške katoliške inteligence. Vsi so bili prepričani, da se bo po svetovnem klanju na jugu marsikaj spremenilo v prilog Jugoslovanov in sicer v okviru monarhije, v katere uspeh se je tedaj še vero-

ministra Hodže, odgovarja v uvodniku na Ljapčev govor v sobranju tako-le: »Tak govor ni pričakoval Beograd, a tudi ne Evropa. Ljapčev je dejal, da so strašni atentati makedonske organizacije samo akti obupa. — Ljapčev je govoril, ko da Evropa ne pozna teh razmer. Ali Evropa zelo dobro ve, kaj je makedonska organizacija. V njej se nahajajo zločinci svetovne vojne s Protogerovim na čelu. Ti izvršujejo svoje zločine z bolgarskim denarjem. Sofija bi hotela za vsako ceno spraviti pred Evropo »makedonsko vprašanje«. Toda z argumenti makedonske organizacije ni mogoče nič doseči. S takšnimi argumenti je bilo mogoče delati nekoč, ne pa sedaj, ker pozna Evropo mnogo predbro Balkan.«

= Težke obdolžitve proti dunajskemu albanskemu konzulu Sarariju. Dunajska in praška policija sta ugotovili, da je atentator Cena bega pred prihodom v Prago bil pri dunajskem albanskem konzulu Sarariju. Nadalje je ugotovljeno, da je Saraci že leta 1925 poskušal organizirati atentat na bivšega albanskega finančnega ministra Goracucija. Nadalje je ugotovljeno, da je hotel Saraci vthotapiti v zapuščeno Cena-bega dokumente, ki bi Cena bega silno kompromitirali. Te dokumente bi potem slučajno »našli«. Praška policija pa je to podlo namero pravčasno od krila in jo preprečila. Dokumente bi moral vthotapiti albanski poslanik Blašni, v Pragi pa so bili o njegovi nameri natančno poučeni. Sedaj je tudi ugotovljeno, kdo je dal atentatorju Bebiju denar za pot v Prago. Dobil je italijansko štipendijo za »študijsko« potovanje v tujino. Posredoval pa mu je to podpora bivši italijanski oficir Baldacci, ki je leta 1917 vdrl v avstrijski konzulat v Curihu ter ga izropal. — Tiko so pravi krivci umora Cena bega razkrinkani.

= Karlistična nevarnost v Rumuniji. Kurir princa Karla aretiran. Na mejni postaji Temes je bil aretiran bivši državni tajnik Manoilescu, ki je bil kot kurir princa Karla na potu iz Pariza v Bukarešto. Aretiran je bil v spalnem vagonu in pod močnim policijskim spremstvom prepeljan v vojaške zapore v Bukarešto. Bil je sumljiv, da je kurir princa Karla. Takoj nato se je vršila v stanovanju ministrskega predsednika Bratianu seja vlade, na kateri je Bratianu sporočil ministrom vsebino zaplenjenih pisem princa Karla, ki jih je imel Manoilescu. Vsem časopisom je vlada prepovedala, da bi kolhičaj pisali o aretaciji Karlovega kurirja. Kakor se je naknadno izvedelo, je Karl pozval v pismih vse voditelje rumunskih političnih strank, da se priredi plebiscit, če se naj on vrne v Rumunijo ali ne. Vlada je to smatrala za direkten zločin proti ustavi in je zato Karlovega kurirja aretirala. — Iz vsega pa se vidi, da je karlistična propaganda v Rumuniji vsak dan večja in da bo Rumunija doživela še težke notranje politične dogodke.

= Novo bolgarsko posojilo. Za ureditev svojih financ, predvsem pa begunskega vprašanja, išče Bolgarska pri Zvezi narodov posojilo v znesku 300 milijonov zlatih frankov. Vsled tega je te dni prišlo v Sofijo pet članov finančne komisije Zveze narodov, da pregledajo finančno stanje Bolgarske in njen proračun. Obenem pa bodo ti strokovnjaki stavlili Bolgarski tudi pogoje, pod katerimi bi mogla Zveza narodov dovoliti to posojilo. Kakor se poroča, bodo ti pogoji celo težki in bodo deloma celo zadeli bolgarsko suvereniteto. Med drugim se bo morala Bolgarska zavezati, da postavi v vsak proračun 800 milijonov levov kot garancijo za izplačilo anuitete. Nadalje mora Bolgarska iz te vsote plačati ves svoj dolg v znesku treh milijard levov Bolgarski narodni banki, da bo ta s tem povečala svojo kovinsko podlago in mogla izdati nove bankovce, ker v Bolgariji silno primanjkuje denarja. Čeprav so pogoji težki, vendar pa ni nobenega dvoma, da jih bo Bolgarska sprejela, ker ji nič drugega ne preostane, če hoče urediti svoje finance.

= Lloyd George o Rusiji. — Šef-urednik »Berliner Tageblatt« je imel z Lloyd Georgerom razgovor, tekem katerega je ta dejal, da bo prihodnja vlada v Angliji liberalno-delavska. Nato je govoril o Rusiji in dejal, da bodo boljše stvari v Rusiji vladali še deset, a mogoče celo dvajset let. Za njimi pa bo prišla diktatura močnega moža. On sam sicer diktature ne ljubi, toda v Rusiji bo edino sredstvo, da se pride do drugih razmer. Ni treba, da bi prišel kak reakcionaren diktator, temveč mogel bi biti to Trocki, ki je gotovo od vseh najbolj sposoben. V zunanji politiki je v resnici Trocki bolj radikalen od vseh drugih, toda zelo verjetno je, da samo vsled tega, ker je v opoziciji. Evro-

pa bo čisto drugače izgledala, če Rusija ne bo več v zunanji politiki impotentna, temveč bo zopet vstopila v politično arenjo. V tem trenutku bo tudi vpliv Nemčije močno narasel. Lloyd George zato oboja prelom Velike Britanije s sovjetsko Rusijo.

= Lloyd George zahteva revizijo mirovnihih pogodb. V Londonu se je vršilo sijajno obiskano zborovanje Lige za Zvezo narodov, na katerem je govoril za liberalno stranko Lloyd George, za delavsko Snovo d e n in za Tory-demokrate Corper. Koncem zborovanja je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva izvedba razorožitve in se oboja neuspeh pomorske razorožitvene konference. Nato je govoril Lloyd George in dejal, da je položaj Evrope natrpan z vojnimi nevarnostmi. Večina od njih pa se izhaja iz mirovnihih pogodb. Vrhu tega pa se ni nič storilo, da bi se prevelike trdote mirovnihih pogodb premagancem olajšalo. Ravno tako pa se niso porabile določbe v zaščito narodnih manjšin. Izvesti je zato treba revizijo mirovnihih pogodb. Nato je govoril Lloyd George proti podaljšanju okupacije Porenja ter o nerešenih teritorialnih vprašanjih, ki ogrožajo mir. Govor Lloyda George-a je izzval največjo senzacijo.

= Volitve v praške krajevne zastope so se vršile v nedeljo in so v splošnem potrdile rezultat volitev z dne 16. oktobra, le s to razliko, da so napredovali narodni demokrati od 71.043 na 78.225 glasov in narodi socialisti od 96.588 na 105.008. V mandatih pa so skoraj vse stranke nazadovale. Mandatorov so dobili: narodni socialisti 88 (leta 1913 90); klerikali 17 (16), obrtniki 19 (21), republikanci (agrarci) 4 (1), komunisti 62 (73), hišni posestniki 3 (1), židi 4 (5), nemški demokrati 8 (9), nemški nacionalci 1 (0), meščanska zveza 2 (0). Čisto propadli pa so fašisti, Střbrny in stranka najemnikov, ki niso dobili nobenega mandata.

= Monarhistična nevarnost v Nemčiji. — »Sunday Chronicle« objavlja interviu z bivšim nemškim prestolonaslednikom. V intervjuu napoveduje ta povratek nemškega cesarja Viljema v Nemčijo. V Nemčiji da vse kopni po časih, ko je vladal Viljem v Potsdamu. Monarhistično mišljenje je v Nemčiji močnejše, kakor se splošno misli. Ni daleč dan, ko se bo njegov oče slovesno vrnil v Berlin, kjer ga bo pričakoval Hindenburg. Bivši prestolonaslednik je mnenja, da ne bo Viljemovemu povratku nasprotovalo niti Anglija niti Amerika. Na zadnje je izjavil, da bi v slučaju izvolitve za predsednika republike takoj odstopil v korist svojega očeta, ker da je jasno, kako izreden človek je Viljem. — Menda bi bilo res najboljšje, da bi Viljem s svojimi manirami Nemce temeljito izlečil od navdušenja za Hohenzollerje.

Prosveta.

KONCERT PEVSKEGA DRUŠTVA »KOLOC« IZ ZAGREBA.

Po dolgih letih je slavno zagrebško pevsko društvo »Kolo« zopet posejilo Ljubljano. Od takrat, ko je pod dirigentom Andjelom zadnjič koncertiralo na unionskem odru, je šlo društvo v svoji razvojni, zahtevam časa odgovarjajoči poti do visoke stopnje izvajanja in je po vojni stopilo v prvo vrsto hrvaških pevskih zborov, nemalo po zaslugi konkurenta »Lisinskega«. Turneje v inozemstvu in zlasti pa letošnje njegov debut na glasbenih svečanostih v Frankfurtu ob Meni so mu prinesle svetovni sloves in pridobile jugoslovanski glasbi velik ugled.

Ljubljana je hrvaške pevce in pevke sprejela jako prisrčno. Vsi ljubljanski pevski zbori so jih šli počakati na kolodvor, v njihovem imenu jih je pozdravil pevski oče Hubad in s požrtvovalno godbo »Slog« na čelu so goste sprejeli v hotel Union, čigar dvorano je na koncertu ljubljanska publika popolnoma napolnila.

Z napeto pozornostjo je sledila nato izvajanjem dr. B. Širolovega obsežnega oratorija »Život i spomen slavnih učitelja, sveče braće Cirila i Metodijac«. Delo je zanimiv pojav v naši glasbeni literaturi, ker je pisano za zbor a capella z vpletenimi recitativnimi pripovedovanji solistov, po duhu koralno, vendar docela slovansko. Od zbor zahteva mnogo; tehniške izurjenosti, obsežnosti glasov, intonačne sigurnosti, predvsem pa naporega četja, vztrajnosti. Kakor je zanimivo, je predlog in učinkuje malo enolično ter utruji.

»Koloc« zbor je njegove težkoče z lahkoto premagal in je bil na koncu koncerta skoro gibkejši in svežejši kot v začetku. Steje blizu 100 pevcev in pevke. Med njimi so posebno zvočni basi, dobri alti, nekoliko preveč odprti tenorji in šibki soprani. Zbor je izvrstno vpet. Dokaj nehalneže solistične partije (N. Benković, Betetto, Križaj, Vlasie) so našle vzorne interprete.

Delo je novo in natančno naštudiral gosp. Srečko Kum ar in ga je tudi uspešno dirigiral v zadovoljstvo kritike in številne publike, ki je goste, pa tudi dirigenta in navzočega skladatelja g. dr. Širolo navdušeno aklamirala. »Glasbena Matica«, ljubljanska župa JPS in Pevska zveza so jim poklonili vence in cvetje.

Po koncertu se je vršil v unionski restavraciji banket z običajnimi napitnicami in iskrenimi pozdravljanji. »Kolašič« smejo biti z uspehom ljubljanskega koncerta zadovoljni in nadejamo se, da jim ostane to gostovanje v lepem spominu. Prav bi bilo, da »Kolo« posej vrne pevski zbor naše »Glasbene Matice« in priredi koncert v Zagrebu! —

KRATKE VESTI.

25.000 francoskih uradnikov je bilo izključenih iz francoske uradniške organizacije, ker so simpatizirali s komunistično stranko.

V novi albanski vladi je ostal od prejšnjih ministrov samo zunanji minister Vriom, ki je zaupnik italijanske vlade. To pove vse o značaju nove albanske vlade.

Genral Gomez, vodja mehiških vstavev, je srečno ubežal v Guatemala.

Dnevne vesti.

— **Napredovanje sodnikov.** V ministrstvu pravde je podpisan ukaz o napredovanju sodnikov v višje skupine.

— **Redukcija uradništva v resoru notranjega ministrstva.** V resoru notranjega ministrstva se izvede radikalna redukcija uradništva. V Vojvodini bo na pr. reduciranih 90 javnih beležnikov, 33 srezkih poglavarjev bo upokojenih, 5 pa premeščenih, 30 policijskih pisarjev bo odpuščenih iz državne službe.

— **Redukcija carinskih uradnikov.** Po nalogu finančnega ministrstva je bila izvršena v svrhu redukcije temeljita revizija carinskih uradnikov. Vsi cariniki, ki nimajo zadostne kvalifikacije in ki se niso izkazali v službi a posebno marljivostjo oziroma spretnostjo, bodo reducirani. Vsega skupaj bo reduciranih okoli 200 carinskih uradnikov.

— **Nova šola za rezervne oficirje.** Dne 1. novembra se otvori v Bihacu nova šola za rezervne oficirje.

— **Upravno sodišče v Dubrovniku odpravljeno.** Kot poročajo, je ministrski svet sklenil, da se upravno sodišče v Dubrovniku ukine, kompetenca upravnega sodišča v Sarajevu pa se razširi tudi na Dalamcijo in Crno goru.

— **Domovi narodnega zdravja v Dalmaciji.** V nedeljo bodo otvorili v Jelsi »Dom narodnega zdravja«. Taki domovi se ustanovijo v vsakem srezu. V teh domovih se bodo zdravili bolniki brezplačno.

— **Brat rumunskega kralja Ferdinanda umrl.** V svojem gradu v Sigmaringenu je nenadoma umrl v 64. letu, na srčni kapi, knez Wilhelm von Hohenzollern, brat umrlega rumunskega kralja Ferdinanda.

— **Razpisano mesto.** Na rudarski šoli v Celju je razpisano mesto ravnatelja. Prošnje je vložiti do dne 5. novembra 1927 pri rudarskem glavarstvu za Slovenijo v Ljubljani.

— **Razpisana služba poštarja.** Pri novotvorjeni pošti Zdole je razpisana služba pogodbenega poštarja. Jamčevina znaša 400 dinarjev, letni prejemki pa: redna plača 3000 Din, doklada 1500 Din, za odpravljanje in prevzemanje pošte 182 Din, za prenašanje pošte 4380 Din in za selsko dostavo 3042 Din. Prošnje je vložiti do dne 5. novembra na pošto ravnateljstvo v Ljubljani.

— **Iz carinske službe.** Premeščena sta carinska uradnika Dragoljub Pavlovič iz Zagreba v Bohinjsko Bistrico, Ivan Renčelj iz Boh. Bistrice na Jesenice.

— **Mednarodni letalski kongres.** Predvčerajšnjim je bil otvorjen v Rimu IV. mednarodni letalski kongres. Kongresa, ki ga je otvoril Mussolini, se udeležuje tudi Nemčija.

— **Moderni avtomat v Chicagu.** Župan Chicaga Tampion si je stavil kot življensko nalogo, obvarovati Zedinjene države upliva Britanije. Izjavil je, da se morajo vsa zgodovinska dela v bibliotekah, ki so natrane z britansko propagando, uničiti.

— **Avtomat, ki točno beleži brzino in smer vetra.** V Croydonu na Angleskem bodo postavili avtomat, ki bo točno kazal smer in brzino vetra. Diagram bo predvsem letalcem dobrodošel pripomoček za daljše polete.

— **20.000.000 dolarjev zapustila za dobrodelne namene.** Nedavno je umrla v Cincinnati bogata posestnica mrs. Mary Emery. Te dni so odprli njeno oporoko. Velikodušna mrs. Mary Emery je zapustila 20.000.000 dolarjev za dobrodelne namene, svojcem pa samo 6.000.000.

— **Smrt ogrskega filozofa.** Prof. Bernhard Amexander, znani ogrski filozof, prevajalec in interpret Kanta, je umrl v visoki starosti 78 let. Spisal je nebroj filozofskih del. Svoje zadnje delo je posvetil Spinozi. Pisano je v nemščini. Bernhard Alexander se je šele pred kratkim vrnil iz emigracije v svojo domovino.

— **Promocija 50 letnega gospoda.** Da je izobražen človek še s 50 leti tako častihlepen, da se mu ljubijo polagati rigorozne, se pač redkokdaj pripeti. Tako slučaj se je pripetil te dni v Gradcu. Gospod Otto Jurgens, ki se je vrnil pred tremi leti kot 50-letnik iz Amerike, je promoviral te dni na graški univerzi za doktorja državnopravnih znanosti.

— **Zaradi škrlatinke ukujen pouk.** V Sarajevu so zaradi škrlatinke, ki se je močno razpasla, zaprte vse srednje in osnovne šole.

— **V Zagrebu se škrlatinka še vedno širi.** Škrlatinka v Zagrebu narašča. Vsega skupaj je bilo predvčerajšnjim v bolnici šest 100 otrok. Izmed obolelih otrok, jih je 9 iz okolice Zagreba. Kot povsodi, tako tudi ondoli prebivalci po neumnem obolelo deco zatujejo. Z ozirom na to so izdane najstrožje odredbe.

— **Avtomobilna nesreča v Črni gori.** V Črni gori se je pripetila te dni na cesti iz Nikšića v Cetinje avtomobilna nesreča. Zrtov nesreče sta bila šofer Janoš Gouce iz Trebinja in trgovec Maksim Čulović, dočim je sopotnik odnesel samo lažje poškodbe.

— **Vso svojo rodbino je umoril.** V Cairu se je odigrala te dni rodbinska tragedija. Mlad Egipčan, kateremu so starši bratili, da bi se bil poročil z izvoljenko svojega arca, je sklenil, da se bo nad njimi maščeval. Pred par dnevi jim je nasul v jed večjo količino arzenika. Oče, mati, štirje bratje in dve setri so v groznih bolečinah umrli.

— **Štiri konje so ukradli.** V Zagrebu je odpeljal v noči od nedelje na ponedeljek neznanec kmetu Ante Starčeviću, iz Pazarišta v Liku, par konj. Starčević je pustil konja na paši, kraj barake, kjer je prenočeval. Konja sta bila vredna 6000 Din. Sličen slučaj se je zgodil kmetu Nikoli Rukavini, kateremu so neznan zlikovci odpeljali par konj, vrednih 12.000 dinarjev.

— **Nehote ubil človeka.** V Novem Sadu je kazal v soboto popoldne policijski nadrednik Vlado Beljanski stražniku Čaniću novoročeni kupljeni samokres. Nakrat se je samo-

terem se poslavljata od svojih znancev ter izjavljata, da zapuščata svoje premoženje društvu za varstvo živali.

— **Zena, ki je imela moža tri leta zaprtega.** Neki londonski zakonski možiček ni zapustil že več kot tri leta »svojega« stanovanja. — (Oženil se je z 19 leti. Ni mogoče invalid, temveč sposoben za vsako delo, toda žena ga ne pusti iz hiše in vitez copate se drži striktno njenih povelj. Pravtako kot mož ne smejo nikdar iz hiše otroci te čudne zakonske dvojice. Zadevščina je prišla v javnost, ker so ovadili bestijno žensčino sosedje, društvu za zaščito otrok. Predsednik društva je dejal, da društvo tako nenavadnega in nepojmljivega slučaja še nikdar ni imelo rešiti.

— **Težka kriza velikega avstrijskega industrijskega podjetja.** Akcijska družba G. Roth na Dunaju je zabredla v težko finančno krizo. Trvdka, ki si je pridobila svoječasno z vojnimi dobavami velik kapital, ima danes 3 in pol milijonov šilingov pasivov, katerim pa stoji nasproti znatna aktiva. Trenutne težkoče obstoje v tem, da so manjši upniki, katerih terjatve znašajo 600.000 do 700.000 šilingov, popolnoma nepokriti.

— **Nesreča pri nogometni tekmi.** V Richmondu v Virginiji se je pripetila pri nogometni tekmi velika nesreča. Vdrla se je nenadoma tribuna pod nogami gledalcev. 150 gledalcev je težje ali lažje ranjenih, dve osebi sta plačali tekmo z življenjem.

— **Nogometna tekma gluhozemnih.** V Aradu je bila pred dnevi nogometna tekma. Vsi igralci so bili gluhozemni. Občinstvo je bilo z igro zelo zadovoljno. Predvsem se ni čulo na igrišču običajnega kričanja in psovanja. Zeleti bi bilo, da bi gluhozemni nogobrcarji prišli za reklamo v Ljubljano.

Ljubljana.

— **Lovski kongres.** Dne 29. t. m. prične v Ljubljani lovski kongres, ki se ga udeležijo delegati lovskih društev iz vse države. Zborovanje se prične ob 10. uri v mestni dvorani. Po zborovanju se vrši ob 13. uri v beli dvorani hotela »Union« banket. Zborovanje je omejeno le na delegate, razen poslušalcev na galeriji, dočim je udeležba pri banketu za člane društva in prijatelje lova neomejena; vendar je svojo udeležbo prijaviti najkasneje do 28. t. m. pri blagajniku podpisanege društva g. Ivanu Zupanu, ravnatelju Dohodarstvenega urada, Gosposvetška cesta. — »Slovensko lovsko društvo«.

— **Proslava češkoslovskega narodnega praznika.** Konzulatu CSR v Ljubljani je čast sporočiti, da se bode v petek, dne 28. oktobra t. l. vršila v uradnih prostorih konzulata na Bregu 8-I. med 10.—12. uro recepcija v proslavo češkoslovskega narodnega praznika. Na to proslavo dovoljuje si konzul vabiti vse pripadnike in prijatelje češkoslovskega naroda.

— **Dr. Tone Jamar ne ordinira do nadaljnega.**

— **Prva ponovitev Kulundžičeve »Polnoč«** bo danes zvečer. Sestorico nastopajočih oseb igrajo ga. Marija Vera, gdč. Debelakova, gdč. Vida Juvanova ter gg. Jan Gregorin in Cesar. Režijo ima g. Ciril Debevec, insceniiral je arh. I. Spinčič, glasbo zložil g. M. Bravničar. Predstava je zhr. C. Začetep ob 8. uri.

— **Stavka pekovskih pomočnikov** traja kljub vsemu pričakanju mojstrov še vedno, in sicer že tretji teden. Nekateri mojstri so se sicer s pomočniki že sporazumeli, kako bo stavka končala, se pa še ne ve.

— **Flanela, barhant belo in rujavo blago** dobite najceneje pri Franc Pavlin-u, Gradisce št. 3.

Maribor.

— **Na zborovanju stanovanjskih najemnikov v Mariboru** dne 23. oktobra 1927 je bila sprejeta sledeča resolucija: 1. Da se loti vlada gradbenega vprašanja z ono resnostjo, ki jo zahteva obupni položaj slabo situiranih najemnikov. 2. Da donese do 1. maja 1928 skrbno izdelan stanovanjski zakon z večletno veljavnostjo in gradbeni zakon. 3. Da se zakonski načrt dopolni s pooblastilom, da sme ministrski svet z naredbo podaljšati zakon preko 1. maja 1928, če do tedaj ne bi bila izvedena točka 2. 4. Da se črta zadnji odstavek čl. 3. zakonskega načrta, ker se da zlorabiti. 5. Da se maksimira najemnina tudi nezaščitenih stanovanj na desetkratno predvojno najemnino. 6. Da velja čl. 8. načrta tudi po 1. maju 1928 kot norma za civilni zakon.

— **Ljudska univerza v Mariboru.** V petek 28. oktobra prične zdravstveni cikel, ki bo premostril živčne in duševne bolezni in sicer s predavanjem g. dr. Robida, specialista za duševne bolezni v Ljubljani o »Duševnih boleznih«.

— **Seja občinskega sveta,** najbrže zadnja pred volitvami, se bo vršila v petek 28. t. m. Na tej seji se bodo oddala tudi stanovanja v novih mestnih hišah. Seja utegne biti zelo živahna.

— **Mariborski almanah.** Slovenski književniki, katerih je sedaj v Mariboru že lepo število, nameravajo izdati za novo leto »Mariborski almanah« s prispevki vseh v Mariboru in okolici živčnih slovenskih literatov.

— **Izredno število kostanjarjev.** Po mariborskih ulicah se je letos naselilo izredno veliko kostanjarjev. Tudi znak socialne bede, ki obstoja pri nas bolj kakor kje drugje v naši državi!

— **Uvedba autobusnega prometa po mestu.** Mestna občina prične z rednim autobusnim prometom po mestu v petek 27. t. m. Vozili bodo zaenkrat trije autobusi. Voznja na vseh predvidenih progah se otvori prihodnji mesec, ko bodo opremljeni tudi še ostali avtomobili. Promet bo neprekinjen od jutra do večera, vozina pa bo stala 1 Din na km. Najmanjša vozina pa znašala 1 Din.

— **Gostovanje dunajskega ansambla v Narodnem gledališču.** V ponedeljek in v torek je gostoval v Narodnem gledališču ansambl dunajskih gledališč in igra: »Bobbyjeva poslednja noč in s Strahovi. Zanimanje za gostovanje je bilo tako v slovenskih,

kres sprožil. Čanić se je težko ranjen zgrudil na tla. Par ur nato je rani podlegel. Uvedena je preiskava.

— **Aviatik padel iz višine 1000 čevljev in ostal živ.** Angleški vojaški letalec I. R. Adams, ki je znan pod imenom »srečni pilot«, je krožil te dni s svojim aeroplanom nad Chichestron v Sussexu. V višini 1000 čevljev mu je nenadoma odpovedal motor in »srečni pilot« je strmoglavil iz višine na zemljo. Zapalil si je cigareto, kot da se mu ni nič zgodilo. Aeroplan je popolnoma razbit.

— **Velika nesreča v kinematografu na Finskem.** Iz Stockholma poročajo: V enem od kinematografov v Tammerfortu se je pripetila te dni velika nesreča. V projekcijskem oddelku se je začel film. Operater in njegov pomočnik sta izgubila glavo in zbežala na prosto. Izbruhnili je požar, ki je zahteval 21 človeških žrtev. V gneči, ki je nastala vsled panike, je bilo več oseb težko ranjenih.

— **Sanatorij pogorel.** V sanatoriju Doelzen v bližini Dresdena je izbruhnili te dni požar, ki je upeljal poslopje do tal. Zgoreli so tudi štirje otroci.

— **Močan potres v Ameriki.** Seizmografi v Newyorku, New-Havenu, Aumarberu, Clevelandu, Benver-u in Berkeley-u (Kalifornija) so zabeležili predvčerajšnjim močan potres. Sunki so bili tako močni, da so se polomile pri nekaterih aparatih registrirne igle. Domneva se, da ga za potres v Tihem morju.

— **Japonski zrakoplov eksplodiral.** Iz Tokia poročajo: Pri manevrih japonske vojne mornarice je eksplodiral te dni vojni zrakoplov »N 3«. Po eksploziji se je zrakoplov užgal ter padel v morje. Posadka se je rešila.

— **Ciklon ogroža Havano.** Kot poročajo iz Havane, se vrše tam velike priprave, ki naj bi ljudstvo obvarovale pred pretečim ciklonom.

— **Tajfun uničil japonsko ladjo.** Japonski parnik »Satamoru« je postal žrtev tajfuna. Parnik in 600 mož posadke se je potopilo.

— **Štirje otroci so zgoreli.** V letovišču v Wöltschu v Nemčiji so se igrali štirje otroci v vrtni kolibi. V kolibo so zlezli skozi okno, kjer so se hoteli igrati. Eden od četvorice je našel svetilko s špiritom, ki so jo užgali. Nakrat je svetilka eksplodirala in užgala leseno kolibo. Vsi štirje otroci so s hišico vred zgoreli.

— **Princ Edmund Schwarzenberg aretiran radi goljufije.** Te dni je bil v Pragi aretiran radi goljufije princ Edmund Schwarzenberg. Princ Edmund Schwarzenberg živi s svojo rodbino, ki rezidira na Češkoslovaškem, v znani dunajski palači in na Bavarskem, v sporu, ker je poročil gledališko igralko. Zato je njegov oče njegov dolžni dedinski delež v znesku 5 milijonov čeških kren v neki praški banki deponiral in vinkuliral. Princ je prejel samo obresti od kapitala. Izplačale so se mu za dve leti naprej. Ker pa je velik zapravljivec, s temi dohodki ni mogel izhajati. Zato se je spustil v družbi raznih slaboglasnih ljudi v sleparske kupčije. Tako je naročil pri neki tvrčki 10 registrirnih blagajn. Plačal jih je z menicami, nato pa prodal globoko pod ceno, mesto da bi jih bil poslal v Budjevice, kamor so bile namenjene. Radi tega je bil princ aretiran. Prijeli so ga baš v trenotku, ko je telefoniral nemu od svojih pomagačev. Detektiv ga je pozval, da ga je peljal k svojemu komplicu. Princ je ubogal. Konfrontiran s svojim komplicem, je priznal, da je nameraval izvršiti v kratkem v družbi svojih komplicev vlom v prostore National Cash Register Company-e. V zvezi s to zadevo je bilo aretiranih doslej pet oseb, več drugih čaka ista usoda. Bajje je vloženi zoper žednega aristokrata še več drugih ovad.

— **Lep univerzitetni kvestor.** Pri dunajski vseučilišni kvesturi so pri pregledovanju računskih knjig, ob priliki računskega zaključka, prišli na sled večji goljufiji. Poneverjenih je okoli 100.000 dinarjev. Po daljši preiskavi se je dognalo, da je poverljiv denar 28letni dr. Josip Sinneseb, rodom iz Sombora, Poštenjakovića Sinnesieb-a so aretirali. Mladi akademiki naobraženeč je skesano priznal, da je že dalje časa tako »pošteno« posloval. Dr. Sinneseb je živel zelo potratno. Pri hišni preiskavi so našli razne račune o dragocenih damskih toaletah.

— **Napad na administracijo »Az Estac«.** V ponedeljek zvečer je v Budimpešti večja skupina študentov, ki se je zbrala v bližini kavarnar »Newyork«, napadla administracijo lista »Az Estac«. Demonstranti so razbili in izropali vse poslovne prostore. Uničili so tudi vse poslovne knjige. Demonstranti so bili sami protižidovski dijaki. Tudi na vseučilišču je prišlo do izgedov. Židovske visokošolce so komilitoni vrgli iz vseučilišnega poslopja. Prišlo je do hudih pretepotov. Židovskim dijakom je priskočila na pomoč policija.

— **Mrtvak v kovčku.** Bruselska policija je našla v stanovanju kavarniškega natakara Italijana Leonarda Malacrada kovček, v katerem se je nahajalo na tri dele razsekano truplo. Glave ni bilo. Identiteta še ni ugotovljena. Domneva se, da gre za Malacrada. Dognano je, da je igral Malacrada prejšnji večer s par prijatelji oziroma znanci na karte ter da je prišel naslednje jutro v stanovanje eden od kvartopirceev, ki je hotel kovček odnesti.

— **Dvojni samomor radi poginulega žene.** V Berlinu sta se zastrupila te dni s ciankalijem 62letni sedlar Schlüsselmann in njegova žena. Našli so ju mrtva v postelji. Sprva so domnevali, da sta izvršila samomor radi materielnih skrbi, pozneje pa se je izkazalo, da sta se preselila prostovoljno na drugi svet zato, ker jima je bil poginil cucek. Samomorilca sta zapustila pismo, v ka-

kakor še prav posebno v nemških krogih zelo veliko. O gostovanju bomo še poročali.

Celje.

— **Občni zbor celjske einkarne.** Cinkarna d. d. v Gaberju pri Celju bo imela v četrtek, 3. novembra ob 15. uri v svojih poslovnih prostorih redni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

— **Na mostove pač Celje ne more biti pomnosno,** tako močni so, da jih morajo po vsaki večji vodi lečiti. Te dni so začeli popravljati brv pri Polulah, ki se je od zadnje povodnji zvjvala v takih krčih, da je bila vse prej nego ravna.

— **Podporno društvo za uboge učence** na državnih realnih gimnaziji v Celju ima svoj 33. občni zbor, 26. t. m. ob 18. uri v zbornici drž. real. gimnazije. Dnevni red je običajen. Vabijo se vsi člani (ki so plačali v društveno blagajno najmanj 10 Din) in prijatelji mladine, da se prepričajo, kako društvo deluje.

— **V četrtek, dne 27. t. m.** bo šolska predstava »Mogočni prstan«. Cene so znižane. Začetek ob 17.30.

— **Prvo predavanje Ljudskega vseučilišča.** V petek 28. t. m. ob 20. uri se vrši v deški vseučiliški šoli prvo predavanje Ljudskega vseučilišča v novem društvenem letu. Predaval bo g. dr. Winterhalter iz Maribora o »Mednarodnem svetovnem pomožnem jeziku esperantu«.

— **Steklina.** V Pasteurjev zavod v Celju so pripeljali te dni 14 oseb, katere je tekom enega tedna ogrizel stekel pes v krajih od Pušave do Bistrice pri Rušah. Pri vseh 14 osebah so ugotovili steklino.

— **Policijski drobiž.** Dva halpca uslužbenca na Lanovžu sta se v soboto popoldne stepla in tako korajžno obdelovala z vilami, da je eden dobil precejšnje poškodbe. Za to korajžo se bosta še zagovarjala.

Dopis.

SPOMENIK PADLIM BORCEM V ZAGORJU OB SAVI.

Spominjati se mrtvih je ne samo zadeva slehernega posameznika, marveč dolžnost cellega naroda je, da posveti manom pokojnikov vso pažnjo in razumevanje. Postavljanje spomenikov žrtvam svetovne vojne je dandanes vsepoved zelo v modi. Tu ne gre za golo formalnost, ampak spomenik naj bo momentno živeči generaciji, kako brezvestna in strašna morija je vladala v takozvanem prosvitljevem stoletju, kot posledica germanske samoglavosti. Imperializem Nemčije in Anglije je zadal Evropi strašno neozdravljivo rano, ki jo bo težko izlečiti, in koje posledice vsepoved okušamo.

Tu se je pred leti osnoval nadstrankarski odbor z zvišano nalogo, da zgradi v vsestransko pomočjo spomenik, ki bo iz pohorskega granita in kojega načrt je napravil ing. arhitekt Trebšče. Spomenik se že gradi na prostoru gospoda Vidmarja pod lično zagorsko cerkvijo.

Zamislijevek spomenika je oddolžitev generacije, ki se živo zaveda, da narod, ki svojih žrtev ne časti sebe vreden ni!

Spomenik naj bo opomin potomcem, da je vojna nekulturne dejanje, nevredno človeka: Zategadelj pa je potrebno vcepiti pacifistično misel v dušo in srce slehernega, ker samo s propagando proti vojni bo kal dobrega semena obrodila dober sad.

Naj bo spomenik oddolžitev onim, ki so frpeli in padli po raznih bojiščih Evrope. Bodoče človeštvo naj bo človeštvo človeka, očiščenega od brezobzirne materije. Maso je vzgorejti proti vojni epidemiji, proti sovraštvu, maso je vzgorejti za medsebojno spravo in ljubezen.

V našem začetnem Zagorju se postavlja spomenik z motivacijo pacifizma s hrepenejem po miru in spravi z vsemi narodi, kajti mi vsi smo dolžni, da se bormo proti zlu in največje zlo je vojna in z njo združene grozovitosti.

Naj bo klic onim, ki so se borili po raznih bojiščih in ki so končno našli domovje v grobiščih širne Evrope, da sedanji rod sledi klicu:

Proti vojni za spravo in mir med narodi. Samo tedaj če bo človeštvo razumelo ta klic bo konec drami, ki se je dogajala od leta 1914 do 1918 v svetovni vojni.

Šah.

LONDONSKI TURNIR.

Stanje po 10. kolu: Vidmar, Niemcevič, Tartakower 7, Marshall 6½, Bogoljubov, Reti 5½, Winter, Cole 4½, Yates, Bürger 3½, Fairhurst 3, Thomas 2½.

Delovanje Ljfijskega šahovskega kluba se je po zadnjem občnem zboru močno pozivilo ter ima redne igralne večere vsak terek in petek. Sedaj se igra kvalifikacijski turnir, kateri bode koncem tega meseca zaključen. Tega turnirja se udeležuje 14 igralcev. — V nedeljo, dne 23. t. m. se je vršil medklubski turnir med ljubljanskim »Triglavom« ter litijskim klubom. Rezultat je bil 5 : 1 ter 2 partiji remis. Igralo se je na osmih deskah. — Rezultat za litijski šahovski klub na prvi pogled ni povoljen ali, ako se upošteva, da je klub takorekoč šele v povoju ter da je igralce morila trema, ker so večinoma nove moči, tedaj je lahko klub na rezultat ponosen in lahko upa, da prihodnji rezultat takega turnirja bode veliko boljši.

Sport.

Srednješolski in akademski lahkoatletski meeting. Lahkoatletska sekcija ASK Primorje priredi v soboto 29. t. m. in v nedeljo 30. t. m. prvi dan ob 15. uri, drugi ob 10. uri interni lahkoatletski meeting. Prijaviteli se morejo verificirani in neverificirani atleti ASK Primorja, dalje srednješolski in

akademiki, ki niso verificirani za noben klub. Tekmuje se v sledečih disciplinah: prvi dan: 100 m, 1500 m, met krogla, skok v vis, met diska, 400 m; drugi dan: 200 m, skok v dalj, 800 m, met kopja, 5000 m, troskok. — Prvoplasirani dobijo kolajno in priznanico, drugi in tretji priznanico. — Prijave je poslali po dopisnici na naslov: ASK Primorje, Masarykova cesta 1, lahko se tudi prijavi vsak dan (ob lepem vremenu) popoldne na igrišču ASK Primorja pri trenerju lakoatletске sekcije, odnosno na igrišču tik pred startom. — Prijavnine ni nobene. — V slučaju številih prijav za pojedine točke se bodo razdelili atleti v več kategorij po starosti in doseženih rezultatih. — Tekmovanje se vrši na igrišču ASK Primorje, tekalnišče je dolgo 395 m z dvema nedvignjenima zavojema in je iz leša. — ASK Primorje.

Avtomobilsko cesto bodo v kratkem zgradili čez Velikega Zvonarja; vezala bo Monakovo z Benetkami. Sedaj je izdelan sicer samo projekt, obhod trase pa se je že izvršil in zadevni zakonski predlogi se bodo v kratkem predložili tudi avstrijskim zveznim deželam Koroški, Solnograški in Tirolski. Gradbeni program pa bi se seveda raztezal na več let in bi bili gradbeni stroški zelo visoki.

Tekma za evropsko prvenstvo v rokoerbi. V Budimpešti se vrše v času od 3. do 6. novembra tekme za evropsko prvenstvo amaterskih rokoerbocev. Dosedaj je prijavilo že dvanajst narodov svojo udeležbo in sicer: Nemčija, Italija, Jugoslavija, Avstrija, Češkoslovaška, Španija, Estonka, Turška,

Svedska, Nizozemska, Ogrska in Danska. Zanimivo je, da se Finska ni prijavila, čeravno igra v rokoerbi vedno odlično vlogo. Tunney potrjen kot svetovni bokerski prvak. Nacionalna bokerska komisija zveznih držav je končno veljavno odločila, da se je boksmatch Dempsey—Tunney izvršil popolnoma pravilno. S tem je Tunney neoporečno svetovni prvak.

Plavalni stadion v Amsterdamu prično graditi te dni ter ga bodo dovršili že do marca prihodnjega leta. Bassin bo dolg 50 metrov in 18 metrov širok ter 1,5 do 5 m globok. Temperatura vode bo znašala 10 do 20 stopinj Celzija; prostora pa bo za 6000 gledalcev.

Gospodarstvo.

× Cenovnik za trta. Po odloku ministrstva za kmetijstvo in vode velja v vseh državnih kmetijskih napravah jeseni 1. 1927 in spomladi 1. 1928. za 1000 (tisoč) kosov tri tale cenovnik: a) Ključi ameriške trte, 35 do 40 cm dolgi; I. vrsta po 100 Din, II. vrsta po 35 Din; b) korenjaki (sajenke) ameriške trte: I. vrsta po 250 Din, II. vrsta po 75 Din; c) cepljenke: I. vrsta po 1500 Din, II. vrsta se ne prodaja; d) ključi domače trte (za cepitve) poljubne dolžine po 100 Din. Naročnikom tri letos ni treba predložiti potrdil županstva, da rabijo trte za sajenje izključno na svojem zemljišču. Tudi jim ni treba potrdila sreskega ekonomista (kmet. referenta) o vsebini apra v dotičnem tlu, ki je določeno za razširitev vinograde. Zadoštuje, da v prošnji navedejo vrsto do sedaj

porabljene podlage in izjavijo ali dolični vinograd na tej podlagi uspeva. — Naročila na vse vrste gorj označenih trt sprejemajo upraviteljstva državnih trtnic in drevosnic v Novem mestu, Kostanjevici in Brežicah ter ravnateljstvo Specialne kmetijske Sole na Grmu pri Novem mestu. — Prošnje naj se čimprej predložijo eni (najbližnji) gori navedenih ustanov.

BORZE:

Devize in valute.

Ljubljana, 25. okt. Berlin 13.55—13.565 (—), Curih 1094—1097 (1095.5), Dunaj 8—8.03 (8.015), London 0—276.7 (—), Newyork 56.635—56.835 (56.735), Praga 0—168.4, Trst 309.5—311.25 (310.25).

Zagreb, 25. okt. Dunaj 8—8.03, Berlin 13.545—13.575, Budimpešta 9.945—9.975, Milan 309.6—311.6, London 276.3—277.1, Newyork 56.6375—56.8375, Praga 168—168.8, Curih 1094—1097.

Curih, 25. okt. Beograd 9.13, Berlin 123.80, London 25.2525, Newyork 518.40, Pariz 20.35, Milan 28.34, Praga 15.305, Budimpešta 90.65, Bukarešta 3.2, Dunaj 73.30.

Effekti.

Ljubljana, 25. okt. Celjska 164—0, Ljubljanska kreditna 135—135 (135), Prašedion 902—0, Kred. zavod 160—0, Vevče 133—0, Ruše 290—300, Slavonska 56—0, Sešir 104—0.

Ljubljanska blagovna borza (25. t. m.). Les: Tendence nespremenjena. Zaključeni so bili 4 vagoni in to 1 vagon suhega bukovega oglja, vilanega, feo vagon nakl. post. po 78, 1 vagon bukovih drv, kratkih, suhih,

brez okroglice, feo vag. nakl. post. po 19.5, 1 vagon desk, smreka, jelka, 18 mm, IIIa, feo vag. nakl. post. po 35.0 in 1 vagon re-meljnov, smreka, jelka, osirorobih, monie, 68-68, 78-78, 4.5—6 m, feo vagon meja po 540. — Deželni pridelki: zaključeni ni bilo.

POGREB VESELE VDOVE.

Stvar se je zgodila letos v južno-španski provinci Alicante. Umrila je namreč 80-letna vdova Cafilda Rico, ki si je še za svojih živih dni, oskrbela prav originalno in veselo zadnjo pot. Sama si je izbrala krsto, ki naj bi shranila njene zemeljske ostanke, sama je spletla vence iz umetnih rož in tudi že v naprej poravnala vse pogrebne stroške. Ko ji je še njen najstarejši sin obljubil, da se bo ravnal točno po vseh njenih željah, se je vlegla in umrla.

Sorodniki so storili vse, kar je določila umrila Cafilda v svoji oporoki. Mesto mrliške strajce so ji oblekli njeno najlepšo pisano manila-obleko. Krsti so sledile ženske v barvastih prazničnih andaluzijskih oblekah, mesto v črnini. Med zvončkanjem ka-stanjel so plesale vso pot do pokopališča po veselih melodijah ki jih je pokojnica naročila godbi mesto žalostink. Tudi moški so morali po predpisu plesati in krsta se je kar obracala na ramenih štirih nečakov, ki so jo v poskočnem koraku nesli k zadnjemu po-čitku.

Duhovnika ni ta, cerkvenim običajem tako malo odgovarjajoči pogrebni spreved prav nič oviralo, da ne bi spremljal vesele vdove na njeni zadnji poti. Če je tudi on plesal, ni znano.

Hija Ehrenburg:

67

Ljubezen Jeanne-e Ney.

(Iz ruščine prevedel Š. L.)

Podgane so ropale gospoda Ney-a. Slišal je, da nekaj grizejo, pa ni vedel kaj. Gotovo pa nekaj njegovega. Skorje? Ali pa knjige? Podgane so se mu zdele ko anarhisti. Pri tej misli se je gospod Ney spomnil besed Halibjeva. Mogoče je pa kljub vsemu tukaj mogoča revolucija? Mogoče bodo razbili kdaj tudi njegovo blagajno? Ah, saj to je nemogoče! Vendar pa bo treba držati v pisarni čuvalja. Ta deklina, ki v pisarni spi, je slaba straža. Vse noči se najbrže potepa. Tudi danes je še ni. Že jutri jo bo postavil na cesto, saj najde drugo kontoristinjo, kjer le hoče. In koliko mu ta pojé! Gospod Ney je bil čedalje bolj mračen. Najbrže je preveč poslušal cvilenje podgan. Moral bi bil že zdavnaj iti spat.

Iz teh misli ga je rešil pozen in popolnoma nepričakovan znak po telefonu. Gospod Ney se je zdrznil Kdo naj mu ob tej uri zvoni? Mogoče zločinci? S strahom je prijel za slušalo. Komaj ga je priložil k ušesu ko so se njegovi podbradki razlezi v sladek smehljaj. Res, značilen dan je sredi, šestega marca!

— Oprostite, da Vas tako pozno vznemirjam.

Gospod Raymond Ney, je tako vedel s kom govori. Sicer bi pa bila zamenjava težka. Kdo drugi pa more napraviti iz prekrasne francoske jezika tako lajanje, ko pa mister Jaks. Poleg tega se je pa zdelo, da je glas Amerikanca povrh še prehlajen in zato še bolj raskov in zamolkel. Gospod Ney je moral prositi za vsako besedo, da se mu jo ponovi.

— Nenadoma sem dobil brzojavko, da odhaja moj parnik »Romania« že jutri iz Havre-a, tako, da moram nemudoma, s prvim brzovlakom tja, to je ob dveh trideset ponoči. Dovolite mi, da pridem takoj po briljant, čeprav je že pozno!

— Izvolite samo, mister Jaks! V pisarni ni nikogar. Sam vam bom odprl vrata v stanovanje. Vrata v hišo pa tudi ponoči niso zaprta.

— Izvrstno, čez pol ure bom pri vas. Prosil bi vas, da mi kar pripravite kamen, da se ne bova mudila. Na svidenje!

Glasu mistra Jaks je kar zmanjkalo. Gospod Ney ga je pa hotel še vprašati, če se ni prehladil in gledišču. Ah, ta gledišča! Samo denar zapravljajo ljudje tam in svoje zdravje stavljajo v nevarnost!

Gospod Raymond Ney kar ni mogel odločiti slušala. Sum, ki mu je od tam valoval v ušesa, se mu je zdel ko rajska godba. Nekdo je pripeljal: ček se bliža, ček se bliža, ček, ček, ček... In muzikalni podbradki gospoda Ney-a so se topili od blaženosti.

Potem je pa vzel iz blagajne genijalno najdbo Gastona. Brillant je bil krasen. Mogoče bi se ga lahko primerjalo edino z Gabrielinimi solzami. Gospod Ney pa ni nikdar opazoval solza svoje hčere. Čemu neki? Te kaplje so vendar brez vsake vrednosti in bi mu nihče ne dal niti enega dolarja za poln škaf solza. Zdad je pa občudoval briljant, ki mu je ležal na vlažni dlani. Po muzikalnem užitku so se podbradki posvetili občudovanju mavričnih žarkov. Podbradki gospoda Ney-a niso bili brez smisla za lepoto! Potrebno je globoko duševno razpoloženje, še več, potrebna je naravnost ekstaza, da se ob eni uri ponoči lahko doživlja take stvari!

Gospod Ney je celo na podgane pozabil. Bil je srečen.

Take minute človeka seveda slabijo, zato je šel gospod Ney v kuhinjo in od tam prinesel kročnik s polži, ki jih je začel uživati v pričakovanju nad vse prijetnega, nočnega občiska. Polži so bili izvrstni. Kuharica To-

neite je popolnoma poznala skrivnost, kako se jih mora pripraviti. Ne sme se jih razkuhati, kakor to delajo v restavracijah in tudi česna ne sme biti preveč! Uživajoč svoje polže je gospod Ney pozabil na vse. Še celo briljant ga ni več zanimal, ki je ležal na mizi. Tudi korakov na stopnicah ni slišal, ali so pa bili tako tihi, da jih ne bi bil gospod Ney slišal, čeprav bi bil pozorno prisluškoval.

V njegovi blaženosti ga je zmotilo krepko trkanje po vratih. Gospod Ney se je stresel: ček! On ni pomislil: »mister Jaks«, ampak ravno: »ček!« Saj se je ravno ček zdaj pripeljal k njemu v lihem avtomobilu. Tisto minuto je gospod Ney v usta založil ravno nedokuhanega polža, ki je bil tak ko gumi, raztegljiv in prožen. Pogoltniti ga ni mogel, izpljuniti ga ni hotel. Zagrabil je malo svetilko in stekel po labirintu. Bal se je, da bo razlezel Amerikanca, ki se mu tako mudi, kakor se samo Amerikancem lahko mudi. Tekel je po labirintu, v ustih se mu je pa valjal polž, tako da pred vratmi ni vprašal, kdo je, ampak nekaj zamrmral skozi nos. Kljub temu ga je pa obiskovalec razumel in izza vrat se je zaslislal prehlajeni glas gospoda Jaks:

(Dalje prih.)

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana
nudi

**naifinejši in najokusnejši
namizni kis iz vinskega kisa.**

Zahlevajte ponudbo. —:—: Telefon šte. 2389.

**Tehnično in higijenično najmoderneje
urejena kisarna v Jugoslaviji.**

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadst.

Carinsko posredniški in špedicijski bureau

»GROM«

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41

Naslov brzojavkam: »GROM«. Telefon 2454.

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.

**Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje
in pod kulantnimi pogoji.**

**Zastopnik družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne
pošiljke.**

Dve lepi,
veliki, mahalasti palmi,
primerni za okrasitev
grobnic, ceno na prodaj.
Naslov v upravi lista.

Stanovanje
obstoječe iz kuhinje in
ene do dveh sob išče mir-
na stranaka v bližini Kri-
ževniške cerkve ozir. Tr-
žaške ceste. Cenj. ponud-
be se prosí na upravo
lista pod »Stanovanjec.

Gospodična
vešča vseh pisarniških del
išče službe. Gre tudi eden
do dva meseca brezplačno.
Cenjene ponudbe prosí na
upravo lista pod »Mar-
ljivac.

- - Širite - -

»Narodni Dnevnik«!

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača
50 par. Za debelo tiskano
pa Din 1.—.

Organizacija Jugoslovanskih
Nacionalistov, Ga-
berje pri Celju priredi v
soboto 9. novembra 1927

Martinov večer
z peštrim vspešdom in
plesom.

Drva - čebin
Wolfova 1/II. - Telef. 2066.

Korespondenco,
trgovsko in privatno, v
tujih jezikih (angleški,
francoski, nemški, itali-
janski itd.) prevzame
na dom. — Cenj. naslove
na upravo »Nar. Dnevnik«
pod »Korespondenca«.

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poštne hranilnice št. 14.257. reg. zadr. z neom. zav. Brzojavke: »KMETSKI DOM«. Telef. št. 2847.

V LJUBLJANI -- Tavčarjeva (Sodna) ulica šte. 1, pritličje.

DAJE:

Posejila na vknjižbo, proti poročilu ter za-
stavi premičnin in vrednostnih papirjev ter
dovoljuje kredit v sekočem računu pod
najugodnejšimi pogoji.

OBREŠTUJE VLOGE

na knjižice čistih **6%** brez odpovedi.
Večje stalne vloge in vloge v tek. računu
po dogovoru.

PRESKRBUJE:

Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje
ter čeke in nakaznice (nakazila) na druga mesta.

URADNE URE:

Vsak delavnik od 8. do 12.1/2, in od 3. do 4.1/2.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.